జనాయెజ్ ప్రకరణం

6వ అధ్యాయం - మనిషి చనిపోవడం పట్ల రోదించడం, పెడబొబ్బలు పెట్టడం గురించి

531. హజ్రత్ ఉసామా బిన్ జైద్ (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (స) కుమార్తెలలో ఒకరు, (ఒక వ్యక్తిద్వారా) "నా కొడుకు చావు బ్రతుకుల్లో ఉన్నాడు. మీరు వెంటనే మా ఇంటికి వచ్చేయండి" అని దైవప్రవక్త (స)కు కబురు చేశారు. అయితే దైవప్రవక్త (స) దానికి సమాధానంగా "దేవుడు వెనక్కి తీసుకున్నది ఆయనదే; తాను ప్రసాదించినది కూడా ఆయనదే. ఆయన ప్రతి వస్తువుకూ ఒక గడువు (జీవితకాలం) నిర్ణయించాడు. అందువల్ల (ఈ విషాద సంఘటన పట్ల) నీవు సహనం వహించి పుణ్యాన్ని ఆశించు" అని చెప్పి పంపారు. ప్రవక్త కుమార్తె ప్రమాణం చేసి "మీరు తప్పకుండా రావాలి" అని మళ్ళీ కబురు పంపారు.

దాంతో దైవప్రవక్త (స) హజ్రత్ సాద్ బిన్ ఉబాదా (రజి), ముఆజ్ బిన్ జబల్ (రజి), అబీబిన్ కాబ్ (రజి), జైద్ బిన్ సాబిత్ (రజి) మరికొందరు సహచరుల్ని వెంట బెట్టుకొని వెళ్ళారు. పిల్లవాడ్ని ప్రవక్త(స) దగ్గరకు తీసుకు వచ్చారు. ఆ పసివాడి ఊపిరి కొట్టుమిట్టాడుతోంది. ఖాళీ అయిపోయిన నీటి తిత్తి మాదిరిగా మారిపోయాడు. ఆ పరిస్థితి చూసి దైవప్రవక్త (స) కంటతడిపెట్టారు.

అప్పుడు హజ్రత్ సాద్ బిన్ ఉబాదా (రజి) (ఆశ్చర్యపోయి చూస్తూ) "దైవప్రవక్తా! ఇదేమిటీ (మీరు దు:ఖిస్తున్నారు)?" అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త(స) ఇలా అన్నారు: "ఇది దేవుడు తన దాసుల హృదయాల్లో ఉంచిన కారుణ్యం. తోటి మానవుల్ని కరుణించే వారినే దేవుడు కరుణిస్తాడు".

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 33వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబీ (స) యు అజ్జబుల్ మయ్యితు .....]

532. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి)కథనం:- హజ్రత్ సాద్ బిన్ ఉబాదా (రజి) వ్యాధిగ్రస్తులయితే దైవప్రవక్త(స) ఆయన్ని పరామర్శించడానికి వెళ్ళారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త(స) వెంట హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ ఔఫ్ (రజి), సాద్ బిన్ అబీ వఖ్ఖాస్ (రజి), అబ్దుల్లా బిన్ మస్వూద్ (రజి)లు కూడా ఉన్నారు. దైవప్రవక్త(స) అక్కడకు చేరుకోగానే ఆ ఇంటి వాళ్ళు ఆయన చుట్టూ మూగారు. అది చూసి దైవప్రవక్త(స) (సందేహిస్తూ) "ఏమిటి ఆయన చనిపోయారా?" అని అడిగారు. దానికి వారు "చనిపోలేదు దైవప్రవక్తా!" అన్నారు. ఆ తరువాత దైవప్రవక్త (స) (రోగి స్థితి చూసి) కంట తడిపెట్టారు. ఆయన్ని చూసి అందరూ దుఃఖించడం మొదలెట్టారు. తరువాత దైవప్రవక్త(స) ఇలా ప్రవచించారు - "వినండి. హృదయావేదన కన్నీళ్ళ వల్ల గాని లేదా నోట దయార్ద్ర పలుకులు వెలువడటం వల్ల గాని దేవుడు మనిషిని శిక్షించడు. అయితే దీని విషయంలో (దైవప్రవక్త నోటి వైపు చూపిస్తూ అన్నారు) మాత్రం (పెడబొబ్బలు పెడితే) దేవుడు తప్పకుండా శిక్షిస్తాడు. కుటుంబ సభ్యులు ఏడ్చినా సరే మృతునికి శిక్ష వుంటుంది.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 54వ అధ్యాయం - అల్ బకాయి ఇన్దల్ మరీజ్]

8వ అధ్యాయం - ఆపద ప్రారంభంలో వహించే సహనమే సహనం

533. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం:- ఓ రోజు ఒక స్త్రీ సమాధి మీద కూర్చొని ఏడుస్తుంటే, దైవప్రవక్త (సల్లం) అటుగా పోవడం జరిగింది. అపుడు ఆయన ఆ స్త్రీని చూసి "దేవునికి భయపడి కాస్త సహనం వహించు" అని అన్నారు. దానికి ఆ స్త్రీ (ముఖం చిట్లించుకుంటూ) "మీ దారి మీరు వెళ్ళండి, నన్ను నా మానాన వదిలెయ్యండి. నా మీద వచ్చిపడిన ఆపద మీ మీద రాలేదు. అందువల్ల మీరు (నా) బాధను అర్థం చేసుకోలేరు" అని అన్నది.

తరువాత (కొందరు) ఆ స్త్రీకి 'ఆయనగారు దైవప్రవక్త (సల్లం)' అని తెలియజేశారు. అది విని ఆమె (పరుగుపరుగున) దైవప్రవక్త(సల్లం) ఇంటికి వెళ్ళింది. చూస్తే ఆయన వాకిలి ముందు ఒక్క ద్వారపాలకుడు కూడా లేడు. సరే, ఆ మహిళ (దైవప్రవక్త (సల్లం)ను కలుసుకొని) "నేను మిమ్మల్ని గుర్తుపట్టలేకపోయాను (క్షమించండి)" అని అన్నది. అప్పుడు దైవప్రవక్త (సల్లం) "ఆపద ప్రారంభంలో వహించే సహనమే (అసలు) సహనం"★ అని అన్నారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 32వ అధ్యాయం - జియారతుల్ ఖుబూర్]

9వ అధ్యాయం - కుటుంబ సభ్యుల ఏడ్పులు, పెడబొబ్బల వల్ల మృతునికే నష్టం

534. హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- "మనిషి మరణం పట్ల ప్రజలు ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెడ్తే అతణ్ని సమాధిలో శిక్షించడం జరుగుతుంది".

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 34వ అధ్యాయం - మా యుక్రహు మినన్నియాహతి అలల్ మయ్యిత్]

535. హజ్రత్ అబూ మూసా (రజి) కథనం:- హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) తీవ్రంగా గాయపడటం చూసి హజ్రత్ సుహైబ్ (రజి) "అయ్యో నా సోదరా!" అని ఏడ్వసాగారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) (ఆయనకు ప్రవక్త (సల్లం) ప్రవచనాన్ని గుర్తు చేస్తూ) "బ్రతికున్నవారు ఏడిస్తే చనిపోయినవాడి (ఆత్మ)కి యాతన కలుగుతుందని దైవప్రవక్త(సల్లం) చెప్పిన విషయం నీకు తెలియదా?" అని అన్నారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 33వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబీ (సల్లం) యు అజ్జిబుల్ మయ్యితి.....]

536. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉబైదుల్లా బిన్ అబీములైక కథనం:- మక్కాలో హజ్రత్ ఉస్మాన్ (రజి) గారి కుమార్తె ఒకరు చనిపోతే మేము ఆమె అంత్యక్రియల్లో పాల్గొనడానికి వెళ్ళాము. హజ్రత్ ఇబ్నె ఉమర్ (రజి), హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి)లు కూడా వచ్చారు. నేను వాళ్ళిద్దరి మధ్య కూర్చున్నాను.

★ ప్రవక్త (స) ప్రవచనానికి భావం ఏమిటంటే - నీ వన్న మాటలకు నువ్వు క్షమాపణ చెప్పుకోనవసరం లేదు. నేను స్వవిషయం గురించి ఎవరి మీదా కోపగించుకోను. నా ఇష్టాయిష్టాలన్నీ దైవప్రసన్నత కోసమే పరిమితం. కాకపోతే నువ్వు కష్టసమయంలో సహనం వహించకుండా ఏడ్పులు పెడబొబ్బలు పెట్టి నీకు దక్కే పుణ్యాన్ని పోగొట్టుకున్నావు. ఇది నీ పొరపాటు. నా విషయంలో నీవు చేసిన పొరపాటు క్షమించబడింది. కాని దైవధర్మం విషయంలోనే నీవు పొరబడ్డావు. ఆపద ప్రారంభంలో సహనం వహించి ఉంటే పుణ్యం లభించి ఉండేది. నువ్వలా చేయలేకపోయావు.

(లేక నేను వారిద్దరిలో ఒకరి చెంత కూర్చొని ఉంటే రెండో ఆయన నా ప్రక్కన వచ్చి కూర్చున్నారు - ఉల్లేఖకుని అసలు పదాలేమిటో సరిగా గుర్తులేవు) అప్పుడు హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి), హజ్రత్ అమ్ర్ బిన్ ఉస్మాన్ (రజి)తో మాట్లాడుతూ, "మీరీ ఏడ్పును అరికట్టరా? మృతుని కుటుంబ సభ్యుల ఏడ్పు మూలంగా మృతునికి (సమాధిలో) యాతన కలుగుతుందని దైవప్రవక్త(స) సెలవిచ్చారు కదా!" అని అన్నారు. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఈ మాటలు విని "కొన్ని రకాల ఏడ్పుల మూలంగా (మృతునికి యాతన కలుగుతుంది) అని హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) కూడా చెబుతుండేవారు" అని తెలియజేశారు.

ఆ తరువాత ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి) విషయాన్ని వివరిస్తూ ఇలా అన్నారు - నేను హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)తో కలసి మక్కా నుండి (మదీనాకు) తిరిగొస్తూ 'బైదా' ప్రదేశానికి చేరుకున్నాము. అప్పుడక్కడ ఓ పెద్ద చెట్టు క్రింద నీడలో కొందరు వాహనదారులు కన్పించారు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) "వాళ్ళెవరో చూసిరా" అన్నారు నాతో. నేను వెళ్ళి చూస్తే అక్కడ హజ్రత్ సుహైబ్ (రజి) కూడా ఉన్నారు. నేను తిరిగొచ్చి ఈ సంగతి హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)కు తెలియజేశాను. ఆయన "ఆయన్ని నా దగ్గరకు పిలుచుకురా" అన్నారు. నేను వెళ్ళి హజ్రత్ సుహైబ్ (రజి)తో "అమీరుల్ మోమినీన్ (ఖలీఫాగారు) పిలుస్తున్నారు. పద!" అన్నాను.

(ఆ తరువాత కొంత కాలానికి) హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) గాయపడ్డారు. అప్పుడు హజ్రత్ సుహైబ్ (రజి) "అయ్యో నా సోదరా! అయ్యో నా సోదరా!!" అని ఏడ్వనారంభించారు. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) అది విని "సుహైబ్! నీవు నా పరిస్థితిపై ఏడుస్తున్నావా?! మృతుని కుటుంబ సభ్యుల కొన్ని రకాల ఏడ్పుల మూలంగా మృతునికి (సమాధిలో) యాతన కలుగుతుందని దైవప్రవక్త(స) చెప్పిన విషయం తెలియదా?" అని అన్నారు.

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఇంకా ఇలా తెలియజేస్తున్నారు - హజ్రత్ఉమర్ (రజి) చనిపోయిన తరువాత నేనీ హదీసు గురించి విశ్వాసుల మాతృమూర్తి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ముందు ప్రస్తావించాను. ఆమె అది విని "దేవుడు హజ్రత్ ఉమర్ (రజి)ని కరుణించుగాక! దైవసాక్షి ! విశ్వాసిని అతని కుటుంబ సభ్యులు ఏడ్వడం వల్ల దేవుడు శిక్షిస్తాడని దైవప్రవక్త(స) ఎన్నడూ చెప్పలేదు. అవిశ్వాసికి అతని కుటుంబ సభ్యులు ఏడ్వటం వల్ల మరింత యాతనకు గురిచేస్తాడని మాత్రమే దైవప్రవక్త (స) తెలిపారు" అని అన్నారు. ఆ తరువాత హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) "కావాలంటే, 'బరువు మోసేవాడెవడూ ఇతరుల బరువును మోయడు' అన్న ఖుర్ఆన్ సూక్తి చూడు చాలు" అని చెప్పారు.

హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ అబ్బాస్ (రజి) ఈ సందర్భంలో .... "నవ్వించేవాడు కూడా ఆ దేవుడే, ఏడ్పించేవాడు కూడా ఆ దేవుడే" అని అన్నారు.

ఇబ్నె అబీ మలీక ఇలా అన్నారు :"దైవసాక్షి! ఈ మాటలన్నీ విన్న తరువాత హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) మారు మాట్లాడలేదు."

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 33వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబీ (స) యుఅజ్జిబుల్ మయ్యిత్....]

537. హజ్రత్ ఉర్వా (రహ్మాలై) కథనం:- "మృతునికి అతని కుటుంబ సభ్యులు ఏడ్వటం వల్ల సమాధిలో యాతన కలుగుతుంది" అన్న హదీసు మర్ఫూ హదీస్ (ఉల్లేఖనాల పరంపర దైవప్రవక్త (స)

వరకు చేరిన హదీస్) అని హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) అన్నారు. ఈ విషయాన్ని హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ముందు ప్రస్తావించగా ఆమె (దాన్ని ఖండిస్తూ) "దేవుడు ఇబ్నె ఉమర్ (రజి)పై కరుణించుగాక! ఈ విషయంలో ఆయన పొరబడ్డారు. నిజానికి దైవప్రవక్త(స) (అలా చెప్పలేదు.) మృతుడ్ని అతని పాపాల కారణంగా శిక్షిస్తూ ఉండటం జరుగుతుంది. అదే సమయంలో అతని కుటుంబ సభ్యులు శోకాలు తీస్తూ ఉంటారని చెప్పారు" అని అన్నారు.

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి)ఇంకా ఇలా తెలియజేశారు: "ఇది హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) భ్రమ మాత్రమే. ఇది ఎలాంటి భ్రమంటే, బద్ర్ (యుద్ధ మైదానంలోని) పాడుబడిన గుంటలో హతులు వేయబడిన తరువాత, దైవప్రవక్త(స) దాని ఒడ్డు మీద నిలబడి చెప్పవలసిన విషయాలు చెప్పిన పిదప, వీరు నా మాటలు వింటున్నారని అన్నారని ఆయన అన్నారు. నిజానికి దైవప్రవక్త(స) (అలా అనలేదు) 'వీరిప్పుడు లోగడ నేను చెబుతూ వచ్చిన విషయాలు నిజమని తప్పకుండా తెలుసుకున్నార'ని మాత్రమే అన్నారు. ఆ తరువాత ఆయన 'నీవు మృతులకు (ఏ విషయమూ) విన్పించలేవు; నీవు సమాధుల్లో పూడ్చి వేయబడిన వారికి (ఏదీ) విన్పించలేవు' అన్న ఖుర్‌ఆన్ సూక్తులు (నమల్ : 80, ఫాతిర్:22) విన్పించారు."

హజ్రత్ ఉర్వా (రహ్మాలై) ఇలా తెలియజేస్తున్నారు: ఈ సూక్తుల్ని ప్రస్తావించడంలో హజ్రత్ ఆయిషా (రజి)గారి ఉద్దేశ్యం "ఆ సత్య తిరస్కారులకు నరకంలో స్థానం లభించిన తరువాత ఇక వారికి ఏది విన్పించినా ఎలాంటి ప్రయోజనం లేదు; వారు వినలేరు కూడా"అన్నదే.★

[సహీహ్ బుఖారీ : 64వ ప్రకరణం - మగాజీ, 8వ అధ్యాయం - ఖతల్ అబీజహల్]

★ ఈ ఉల్లేఖనంలో, దీనికి ముందు పేర్కొన్న (536) ఉల్లేఖనంలో హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) మాటతో హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) విభేదించారు. దానిపై హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) మౌనం వహించారు. అంతమాత్రాన ఆయన చెప్పినది తప్పనడానికి వీల్లేదు. జైన్ బిన్ మునీర్ (రహ్మాలై) అభిప్రాయం ప్రకారం హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) హజ్రత్ ఆయిషా (రజి)తో వివాదం కొనితెచ్చుకోవడం ఇష్టం లేక మౌనం వహించి ఉంటారు.

ఖుర్తబీ (రహ్మాలై) అభిప్రాయం ప్రకారం హజ్రత్ అబ్దుల్లా (రజి) మౌనం వహించడానికి కారణం, తానన్న ఆ మాటలో తనకు అనుమానం కలిగిందని కాదు. ఆయన స్వయంగా ఈ మాట (తన తండ్రి) హజ్రత్ ఉమర్ (రజి) నోట విన్నారు. హదీసులో విషయ వివరణకు అవకాశం ఉండటం వల్ల వాదోపవాదాలకు అది సమయం కాకపోవడం వల్ల ఆయన అప్పుడు మౌనం వహించారు.

ఖతాబి (రహ్మాలై) అభిప్రాయం ప్రకారం, ఈ రెండు ఉల్లేఖనాలలో ఎలాంటి వైరుధ్యం లేదు గనక హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) చెప్పిన మాట తప్పని ఖండించలేము. హజ్రత్ ఉమర్ (రజి), అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి)ల హదీసులో మరో గూఢార్థం ఉండవచ్చు. అంటే, మృతుడు చనిపోయే ముందు అరబ్బుల్లో ఉండే దురాచారం ప్రకారం తన మృతి పట్ల ఏడ్పులు పెడబొబ్బలు పెట్టాలని మరణ శాసనం రాసి ఉంటే, అప్పుడు అతను (సమాధిలో) యాతనలకు గురయ్యే అవకాశం ఉంది. ఈ దురాచారం గురించి పూర్వం కవితలు కూడా వెలువడ్డాయి. ఉదాహరణకు ప్రముఖ కవి తర్ఫాబిన్ మాబుద్ ఒక కవితలో ఇలా పేర్కొన్నాడు : "మాబుద్ కుమారా! నేను చనిపోయినప్పుడు నీవు నా అంతస్తును బట్టి నన్ను తలచుకొని ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెట్టాలి సుమా! అంతేకాదు చొక్కా చించి గుండెలు బాదుకుంటూ మరీ ఏడ్వాలి నువ్వు".

దీన్ని బట్టి మృతుడు స్వయంగా తన మృతిపట్ల ఇలా ఏడ్వాలని మరణ శాసనం రాసిపోతే అతను (సమాధి) యాతనలకు గురవుతాడని అత్యధిక మంది ధర్మవేత్తలు ఈ హదీసును గురించి వ్యాఖ్యానించారు. అయితే మరి కొందరు దీనికి భిన్నంగా వ్యాఖ్యానిస్తూ, మృతుడు వారి ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలను వింటాడని, దాని వల్ల అతనికి కష్టం కలుగుతుందని, అతని మనస్సు బాధపడుతుందని అన్నారు. ఈ అభిప్రాయాన్ని ఖాజీ అయాజ్ సమర్థించారు. -నవవీ (రహ్మాలై)

538. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (స) ఒక యూద స్త్రీ (సమాధి) ప్రక్కగా వెళ్ళడం జరిగింది. దాని పట్ల (అంటే ఆ స్త్రీ మరణం పట్ల) ఆమె కుటుంబ సభ్యులు శోకాలు తీస్తుంటే (విని) "వీరు (ఇక్కడ) ఏడుస్తున్నారు. (అక్కడ) ఆమెకు సమాధిలో యాతన కలుగుతోంది" అని అన్నారు దైవప్రవక్త(స).

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 33వ అధ్యాయం - ఖౌలిన్నబీ (స) యుఅజ్జిబుల్ మయ్యితు.....]

539. హజ్రత్ ముగైరా బిన్ షాబ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (స) ఇలా ప్రవచించారు:- "ఎవరి (మరణం) పట్ల శోకాలు తీయడం జరుగుతుందో అతనికి ఆ శోకాలను బట్టి (సమాధిలో) యాతన కలుగుతుంది."

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 34వ అధ్యాయం - మాయుక్రహు మినన్నియాహతి అలల్ మయ్యిత్]

10వ అధ్యాయం - మనిషి మరణం పట్ల ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు, పెట్టడం నిషిద్ధం

540. విశ్వాసుల మాతృమూర్తి హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం:- హజ్రత్ జైద్ బిన్ హారిస్ (రజి), హజ్రత్ జాఫర్ బిన్ అబీ తాలిబ్ (రజి), హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ రవాహ (రజి)లు అమరగతులయ్యారన్న వార్త చేరిన తరువాత దైవప్రవక్త(స) మస్జిదుకు వెళ్ళారు. ఆయన ముఖార విందంపై విషాద ఛాయలు స్పష్టంగా కానరాసాగాయి. నేనా సమయంలో తలుపు సందు నుంచి చూస్తూ ఉంటే ఒకతను వచ్చి "జాఫర్ (రజి) కుటుంబ స్త్రీలు ఆయన మృతి పట్ల శోకతాపాలు తీస్తున్నార"ని తెలియజేశాడు. దైవప్రవక్త(స) అది విని "వెళ్ళి వాళ్ళను (ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు) మానెయ్యమని చెప్పు" అని ఆదేశించారు. అతను వెళ్ళి వచ్చి ఆ స్త్రీలు తన మాట వినడం లేదని చెప్పాడు. దైవప్రవక్త (స) తిరిగి "వెళ్ళి వారిని వారించు" అని అన్నారు. ఆ వ్యక్తి మూడవసారి వెళ్ళొచ్చి "దైవప్రవక్తా! దైవసాక్షి!! ఆ స్త్రీలు ఎంత చెప్పినా వినే స్థితిలో లేరు" అని అన్నారు.

హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) ఇంకా ఇలా తెలియజేస్తున్నారు:- అప్పుడు దైవప్రవక్త(స) "వారి నోట మన్ను కొట్టు" అని అన్నారనుకుంటా. నేనా పరిస్థితి చూసి ఆ వ్యక్తితో "దేవుడు నీ ముక్కుకు మన్ను తగిలించ! నువ్విటు దైవప్రవక్త(స) ఆజ్ఞాపించిన పనీ చేయవు; అటు దైవప్రవక్త(స)ను ఊపిరీ సలుపుకోనూనియ్యవు" అని అన్నాను.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 41వ అధ్యాయం - మన్ జలస ఇన్దల్ ముసీబతి యారఫు ఫీహిల్ హుజ్న్]

541. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) కథనం:- మేము ఇస్లాం స్వీకరించేటప్పుడు దైవప్రవక్త(స) మా చేత చేయించిన ప్రమాణంలో మేము (మా బంధువుల మృతి పట్ల) ఏడ్పులు పెడబొబ్బలు పెట్టమన్న విషయం కూడా ఉంది. కాని ఈ వాగ్దానాన్ని ఐదుగురు స్త్రీలు తప్ప ఎవరూ పాటించలేదు. వారు (1) ఉమ్మె సలీం (రజి), (2) ఉమ్మె అలా (రజి), (3) అబూ సబ్రా (రజి) కూతురు, (4) హజ్రత్ ముఆజ్ (రజి) భార్య, (5) మరో ఇద్దరు స్త్రీలు.

ఈ హదీసును ఉల్లేఖించిన వారు ఇలా చెబుతున్నారు - లేక ఉమ్మె అతియా (రజి) ఇలా

చెప్పి ఉంటారు - "(3) అబూసబ్రా (రజి) కూతురు, (4) హజ్రత్ ముఆజ్ (రజి) భార్య (5) మరొక మహిళ. "

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 46వ అధ్యాయం - మాయన్హా అనిన్నౌహివల్ బుకాయిజ్జిజ్రి అన్ జాలిక్]

542. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (స) మాచేత బైత్ (ప్రమాణం) చేయించినప్పుడు "వారు దేవునితో పాటు మరెవరినీ ఆయన దైవత్వంలో సాటి కల్పించమని ప్రమాణం చేయడానికి వస్తే....(వారి చేత ప్రమాణం చేయించు)" అన్న ఖుర్ఆన్ సూక్తి పఠించారు. దాంతో పాటు మేము (మా బంధుమిత్రుల) మృతిపట్ల ఏడ్పులు, పెడబొబ్బలు పెట్టబోమని మాచేత ప్రమాణం చేయించేటప్పుడు ఒక స్త్రీ తన చేతిని వెనక్కి లాక్కొని "ఫలానా స్త్రీ (శోకాలు తీయడంలో) నాతో సహకరించింది. ఇప్పుడు నేనా స్త్రీకి దాని బదులు తీర్చనా?" అని అడిగింది. దానికి దైవప్రవక్త(సల్లం) ఎలాంటి సమాధానం ఇవ్వలేదు. అప్పుడామె వెళ్ళిపోయింది. తర్వాత ఆమె తిరిగి వస్తే దైవప్రవక్త(సల్లం) ఆమె చేత ప్రమాణం చేయించారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 65వ ప్రకరణం - అత్తఫ్సీర్ (ముమ్తహినా సూరా-60), 3వ అధ్యాయం - ఇజాజా అకల్ మూమినాతు యుబాయీనక్]

11వ అధ్యాయం - స్త్రీలు శవపేటిక వెంట (శ్మశానానికి) వెళ్ళడం నిషిద్ధం

543. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) కథనం:- మమ్మల్ని (స్త్రీలను) జనాజాల (శవపేటికల) వెంట (శ్మశానానికి) వెళ్ళకుండా వారించటం జరిగేది. అయితే ఈ విషయంలో మరీ అంత తీవ్రవైఖరి అవలంబించేవారు కాదు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 30వ అధ్యాయం - ఇత్తెబాఅన్నిసాయిల్ జనాయెజ్]

12వ అధ్యాయం - శవస్నానం

544. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త(సల్లం) కుమార్తె ఒకరు చనిపోయినపుడు ఆయన మా దగ్గరికి వచ్చి ఇలా చెప్పారు : "ఆమెను నీటిలో రేగాకులు వేసి మూడు లేక అయిదు సార్లు లేదా అవసరమనుకుంటే అంతకంటే ఎక్కువసార్లు స్నానం చేయించండి. చివరిసారి కర్పూరం కలపాలి" లేక "కొంచెం కర్పూరం కలపాలి" అన్నారు ఆయన - "ఇలా స్నానం చేయించాక నాకు కబురు చేయండి."

మేము(శవానికి స్నానం చేయించి) ఆయనకు కబురు చేశాము. ఆయన (వచ్చి) మాకు తన లుంగీ ఇస్తూ, "ఈ వస్త్రాన్ని ఆమె దేహానికి తాకే విధంగా చుట్టండి"అని చెప్పారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 8వ అధ్యాయం - గుస్లిల్‌మయ్యితి వవుజూయిహీ బిల్ మాయి వసిద్రి]

545. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) కథనం:- మేము దైవప్రవక్త (సల్లం) కుమార్తె, భౌతిక కాయానికి స్నానం చేయిస్తున్నప్పుడు ఆయన మా దగ్గరికి వచ్చి "ఆమెకు నీటిలో రేగాకులు వేసి మూడు లేక అయిదుసార్లు, లేదా (అవసరమనుకుంటే) అంతకంటే ఎక్కువసార్లు స్నానం చేయించండి. చివరిసారి

కర్పూరం ఉపయోగించాలి. ఇలా స్నానం చేయించి నాకు తెలియజేయండి” అని అన్నారు. మేము (అలా) స్నానం చేయించి ఆయనకు తెలియజేశాము. అప్పుడు ఆయన మాకు తన లుంగీ ఇచ్చి “దీన్ని ఆమె శరీరానికి అంటి ఉండేలా చుట్టబెట్టండి” అని చెప్పారు.

ఈ హదీసు ఉల్లేఖకులలో ఒకరైన హజ్రత్ అయ్యూబ్ (రహ్మాలై) ఇలా తెలియజేస్తున్నారు:- నాకు విశ్వాసుల మాతృమూర్తి హజ్రత్ హఫ్సా (రజి) కూడా హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) నుండి గ్రహించి ముహమ్మద్ (రహ్మాలై) చెప్పినటువంటి హదీసే విన్పించారు. కాకపోతే ఈ రెండింటి మధ్య కాస్త తేడా ఉంది. హజ్రత్ హఫ్సా(రజి) హదీసు ప్రకారం “ఆమెను బేసి సంఖ్యలో (అన్ని సార్లు) స్నానం చేయించండి” అని దైవప్రవక్త (సల్లం) అన్నారు. ఉమ్మె అతియా (రజి) హదీసు ప్రకారం ఆయన “మూడు లేక అయిదు లేక ఏడుసార్లు స్నానం చేయించండి” అని అన్నారు. అదీగాక “కుడివైపు నుండి ప్రారంభించండి; మొదట వుజూ చేయించవలసిన అవయవాలను కడగండి” అని దైవప్రవక్త(సల్లం) చెప్పినట్లు కూడా ఈ హదీసులో ఉంది. పోతే; హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి), తాము ఆమె శిరోజాలు దువ్వి వాటిని మూడు పాయలుగా చేశామని కూడా తెలిపారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 9వ అధ్యాయం - మా యస్తహిబ్బు అఁయ్యుగ్సల విత్రా]

546. హజ్రత్ ఉమ్మె అతియా (రజి) కథనం:- మేము దైవప్రవక్త (సల్లం) కుమార్తె (భౌతికకాయం)కు స్నానం చేయిస్తుంటే ఆయన (మమ్మల్ని పిలిచి) “స్నానం కుడివైపు నుండి మొదలు పెట్టండి; మొదట వుజూ చేయవలసిన అవయవాలు కడగండి” అని అన్నారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 11వ అధ్యాయం - మవాజియల్ వుజూయి మినల్ మయ్యత్]

13వ అధ్యాయం - శవ వస్త్ర సంస్కారం

547. హజ్రత్ ఖబ్బాబ్ బిన్ అరత్ (రజి) కథనం:- మేము దైవప్రసన్నత పొందే ఉద్దేశ్యంతో మాత్రమే దైవప్రవక్త (సల్లం) వెంట హిజ్రత్ చేశాము. (అంటే మక్కా నుండి మదీనాకు వలస వచ్చాము) అందువల్ల మాకు దాని పుణ్యఫలం ప్రసాదించడం దేవుని బాధ్యతయిపోయింది. మాలో కొందరు ఇహలోకం వీడి పోయారు. వారు ఇహలోకంలో తమ ప్రతిఫలాన్ని వసూలు చేయలేదు. ఉదాహరణకు (హజ్రత్ ముస్ అబ్ బిన్ ఉమైర్ రజి) ఉహద్ యుద్ధంలో అమరగతి నొందినపుడు ఆయనకు వస్త్ర సంస్కారం జరపడానికి ఒక దుప్పటి తప్ప మరేమీ లభించలేదు. అది కూడా చాలా చిన్న దుప్పటి. దాంతో తలవైపు నుంచి కప్పితే కాళ్ళు బయట ఉండేవి. కాళ్ళ వైపు నుంచి కప్పితే తల బయట ఉండేది. అందువల్ల “తలవైపు నుండి కప్పి కాళ్ళను అజ్ఖర్ (ఒక విధమైన సువాసనగల గడ్డి)తో చుట్టబెట్టండ”ని దైవప్రవక్త(సల్లం) ఆజ్ఞాపించారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 28వ అధ్యాయం - ఇజాలమ్ యజిద్ కఫనన్ ఇల్లా మాయువారి రాసహూ.......]

548. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం) (భౌతిక కాయం)కు యమన్ దేశంలోని సహూల్ ప్రాంతంలో తయారయిన మూడు తెల్లని వస్త్రాలలో చుట్టడం జరిగింది. ఆయన (భౌతికకాయం)కు చుట్టిన వస్త్రాలలో చొక్కాగాని, తలపాగాగాని లేవు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 19వ అధ్యాయం - అస్సయాబిల్ బైజల్ కఫన్]

14వ అధ్యాయం - మృతుని దేహంపై దుప్పటి కప్పడం గురించి

549. హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం) దివంగతులయినపుడు ఆయన (భౌతిక కాయం)పై యమన్‌లో తయారయిన ఒక ఆకుపచ్చ రంగు దుప్పటి కప్పారు.

[సహీహ్ బుఖారీ: 77వ ప్రకరణం - లిబాస్, 18వ అధ్యాయం - అల్ బురూది వల్ హిబరతి వష్షమ్లా]

16వ అధ్యాయం - శవాన్ని ఖననం చేయడంలో తొందరచేయాలి

550. దైవప్రవక్త (సల్లం) ప్రబోధించారని హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) తెలిపారు: మృతదేహాన్ని (శ్మశానానికి) తీసికెళ్ళడంలో తొందర చేయండి. ఎందుకంటే మృతుడు పుణ్యాత్ముడయి ఉంటే అతడ్ని మీరు సత్పర్యవసానం వైపుకు తీసికెళ్తున్నారన్నమాట. ఒకవేళ అతను పాపాత్ముడయి ఉంటే అతనొక చెడుమయం. దాన్ని మీరు మీ భుజాల నుండి దించి వేయడానికి వెళ్తున్నారన్నమాట. (అందువల్ల మృతదేహాన్ని ఎంత త్వరగా శ్మశానానికి చేర్చితే అంత మంచిది).

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 52వ అధ్యాయం - అస్సుర్ అతి బిల్ జనాజా]

17వ అధ్యాయం - జనాజా నమాజ్‌లో పాల్గొనడం వల్ల పుణ్యం

551. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త(సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- "జనాజా (శవ ప్రస్థానం)లో పాల్గొని జనాజా నమాజు అయ్యేవరకు శవంతో పాటు ఉండే వ్యక్తికి ఒక యూనిట్ పుణ్యం లభిస్తుంది. శవఖననం అయ్యే వరకు ఉండే వ్యక్తికి రెండు యూనిట్ల పుణ్యం లభిస్తుంది". రెండు యూనిట్లు అంటే ఏమిటని అడగ్గా 'రెండు పెద్ద కొండల పరిమాణం' అని దైవప్రవక్త (సల్లం) తెలియజేశారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 59వ అధ్యాయం - మనిన్ తంజిర హత్తా తద్ఫిన్]

552. హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) కథనం:- "జనాజా (శవం) వెంట వెళ్ళే వ్యక్తికి ఒక యూనిట్ పుణ్యం లభిస్తుంద"ని హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) చెబుతున్నారు. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) చాలా హదీసులు విన్పిస్తున్నారు. (ఈ హదీసుని గురించి విచారించగా) హజ్రత్ ఆయిషా (రజి) (దాన్ని) ధృవపరుస్తూ "నేను కూడా దైవప్రవక్త(సల్లం) ఇలా ప్రవచిస్తూ ఉండగా విన్నాను" అని అన్నారు. నేనీ మాట విని "అయితే మేము చాలా యూనిట్లు వృథా చేసుకున్నాం★" అని అన్నాను.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 58వ అధ్యాయం - ఫజ్లిత్తిబాయిల్ జనాయెజ్]

20వ అధ్యాయం - మృతుడ్ని గురించి మంచిగా లేక చెడుగా ప్రస్తావిస్తే?

553. హజ్రత్ అనస్ బిన్ మాలిక్ (రజి) కథనం:- ఒకసారి (వీధిలో) ఒక శవపేటికను మోసుకెళ్తుంటే ప్రజలు మృతుని మంచిని గురించి ప్రస్తావిస్తూ అతడ్ని ప్రశంసించారు. దైవప్రవక్త(సల్లం) వారి మాటలు

★ ఈ మాట వినక ముందు హజ్రత్ అబ్దుల్లా బిన్ ఉమర్ (రజి) జనాజా నమాజ్ చేసిన తరువాత వెళ్ళిపోయేవారు. (శ్మశానానికి పోయేవారు కాదు). అందువల్ల ఆయన ఈ హదీసు విని తాను చాలా పుణ్యం పోగొట్టుకున్నానని అన్నారు.

విని "వాజిబ్ (తప్పనిసరి) అయ్యింద"ని అన్నారు. ఆ తర్వాత మరొక శవం వెళ్తుంటే ప్రజలు ఆ మృతుడ్ని గురించి చెడుగా చెప్పుకున్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) మళ్ళీ వారి మాటలు విని "వాజిబ్ (తప్పనిసరి) అయ్యింద"ని అన్నారు. అప్పుడు హజ్రత్ ఉమర్ బిన్ ఖత్తాబ్ (రజి) విషయం తెలుసుకోవడానికి "ఏం వాజిబ్ (తప్పనిసరి) అయ్యిందీ?" అని అడిగారు. "మీరు ప్రశంసించిన వ్యక్తికి స్వర్గ ప్రవేశం వాజిబ్ (తప్పనిసరి) అయ్యింది. మీరు చెడుగా ప్రస్తావించిన రెండవ వ్యక్తికి నరకం వాజిబ్ (తప్పనిసరి) అయ్యింది. ఎందుకంటే మీరు ప్రపంచంలో దేవుని సాక్షులుగా ఉన్నారు" అని సమాధానమిచ్చారు దైవప్రవక్త(సల్లం).★

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 86వ అధ్యాయం - సనాఅన్నాసి అలల్ మయ్యత్]

21వ అధ్యాయం - సౌఖ్యాన్ని పొందేవాడు, సౌఖ్యాన్నిచ్చేవాడు అంటే ఎవరు?

554. హజ్రత్ అబూ ఖతాదా రబయీ అన్సారీ (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త(సల్లం) తన సమీపం నుంచి ఒక శవం పోతుంటే చూసి "సౌఖ్యాన్ని పొందేవాడు లేక సౌఖ్యాన్నిచ్చేవాడు" అని అన్నారు. అప్పుడు దైవప్రవక్త సహచరులు విషయం అర్థంగాక "సౌఖ్యాన్ని పొందేవాడు లేక సౌఖ్యాన్నిచ్చేవాడు అంటే ఏమిటి దైవప్రవక్తా!" అని అడిగారు. దానికి దైవప్రవక్త(సల్లం) సమాధానమిస్తూ "అంటే విశ్వాసి (చనిపోయిన తరువాత) ఇహలోక కష్టాల నుండి విముక్తి పొంది దేవుని కారుణ్యఛాయ (స్వర్గం)లో సౌఖ్యాన్ని పొందుతాడు. పాపాత్ముడు చనిపోవడం వల్ల ప్రజలు, పట్టణం, దేశం, చెట్లు, చతుష్పాదాలు, సర్వానికి అతని కీడు నుండి విముక్తి కలుగుతుంది" అని తెలియజేశారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 81వ ప్రకరణం - రిఖాఖ్, 42వ అధ్యాయం - సకరాతుల్‌మౌత్]

22వ అధ్యాయం - జనాజా నమాజులో తక్బీర్‌లను గురించి

555. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం:- నజాషీ (రజి) (నీగస్ చక్రవర్తి) ఏ రోజు చనిపోయాడో అదే రోజు ఆయన మరణవార్తను దైవప్రవక్త(సల్లం) మాకు విన్పించి నమాజు చేసే స్థలానికి వెళ్ళిపోయారు. అక్కడ అనుయాయులతో కలసి (జనాజా నమాజు కోసం) పంక్తులు ఏర్పరచి నాలుగు తక్బీర్‌లు పలికారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 4వ అధ్యాయం - అర్రజులియనా ఇలా అహ్లిల్ మయ్యిత్ బినఫ్సిహీ]

556. హజ్రత్ అబూహురైరా (రజి) కథనం:- అబిసీనియా చక్రవర్తి హజ్రత్ నజాషీ (రజి) ఏ రోజు చనిపోయారో ఆయన మరణవార్తను దైవప్రవక్త(సల్లం) ఆ రోజే మాకు విన్పించి "మీ సోదరుని కోసం మన్నింపు ప్రార్థన (జనాజా నమాజు) చేయండి" అని అన్నారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 61వ అధ్యాయం - అస్సలాతు అలల్ జనాయిజ్ బిల్‌ముసల్లా వల్ మస్జిద్]

★ ఇక్కడ 'వాజిబ్ అయ్యింది' అంటే ధృవపడిందని అర్థం తీసుకోవాలి. దేవునిపై ఏ విషయం వాజిబ్ కాదు. ఒక వ్యక్తికి పుణ్యఫలం లభించిందంటే అది ఆయన అనుగ్రహం; మరొక వ్యక్తి శిక్షకు గురయ్యాడంటే అది ఆయన ఇచ్చిన న్యాయమైన తీర్పు. ఆయన సర్వశక్తిమంతుడు, స్వయం నిర్ణయాధికారి. ఆయన చేసిన పనికి ఏ ఒక్కడూ ఎందుకూ, ఎలా అని అడగలేడు.

557. హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) కథనం:- దైవప్రవక్త (సల్లం) హజ్రత్ అస్హమా నజాషీ (రజి) కోసం జనాజా నమాజ్ చేశారు. అందులో ఆయన నాలుగు సార్లు తక్బీర్‌లు పలికారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 65వ అధ్యాయం - అత్తక్బీరి అలల్ జనాజతి అర్బ]

558. హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- "ఈ రోజు అబిసీనియాకు చెందిన ఒక పుణ్యాత్ముడు చనిపోయాడు. అతని (మన్నింపు) కోసం జనాజా నమాజ్ చేద్దాం రండి".

హజ్రత్ జాబిర్ (రజి) ఇంకా ఇలా తెలియజేస్తున్నారు:- అప్పుడు మేమంతా బారులు తీరి నిలబడ్డాము. దైవప్రవక్త (సల్లం) జనాజా నమాజు చేయించారు. ఆయన వెనుక జనం అనేక పంక్తులు తీరి నిల్చున్నారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 55వ అధ్యాయం - అస్సుఫూఫి అలల్ జనాజా]

23వ అధ్యాయం - సమాధి ముందు జనాజా నమాజు చేయడం గురించి

559. హజ్రత్ సులైమాన్ షైబానీ (రహ్మాలై) కథనం ప్రకారం హజ్రత్ షాబి (రహ్మాలై) ఇలా అన్నారు:- "వేరుగా నిర్మించబడిన ఒక సమాధి దగ్గరకు దైవప్రవక్త(సల్లం) వెంట వెళ్ళినటువంటి ఒక వ్యక్తి నాకీ సమాచారం అందజేశాడు. దైవప్రవక్త (సల్లం) అక్కడ జనాజా నమాజు కోసం నాయకత్వం వహించారు. ఆయన వెనుక అందరూ బారులు తీరి నిలబడి జనాజా నమాజు చేశారు.

ఈ హదీసు ఉల్లేఖించిన షైబాని (రహ్మాలై) హజ్రత్ షాబి (రహ్మాలై)ని "అబూ అమ్ర్! ఈ హదీసు మీకు ఎవరు తెలిపారు?" అని అడిగారు. దానికి ఆయన "హజ్రత్ ఇబ్నె అబ్బాస్ (రజి)" అని సమాధానమిచ్చారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 10వ ప్రకరణం - అజాన్, 161వ అధ్యాయం - ఉజూ అస్సిబ్యాని వమతాయజిబు అలైహిముల్ గుస్ల్]

560. హజ్రత్ అబూ హురైరా (రజి) కథనం:- ఒక నల్ల వర్ణం పురుషుడు లేక స్త్రీయో - మస్జిద్ సేవ చేస్తూ ఉండేవాడు. అతను చనిపోయినపుడు దైవప్రవక్త (సల్లం)కు అతని మరణవార్త (వెంటనే) అందలేదు. తర్వాత ఒక రోజు ఆయన ఆ మనిషిని జ్ఞాపకం చేయగా అతను చనిపోయాడని చెప్పారు ప్రవక్త అనుచరులు. అప్పుడు దైవప్రవక్త(సల్లం) "ఆ సంగతి నాకెందుకు తెలియజేయలేదు మీరు?" అని అడిగారు. "అతని మరణం అంత పెద్ద సంఘటన కాదనుకొని, దానికి మేమంత ప్రాముఖ్యత నివ్వలేదు. అతని అంతస్తుని మేము తక్కువగా పరిగణించాము" అన్నారు ప్రవక్త సహచరులు. దైవప్రవక్త(సల్లం) అది విని "సరే, నాకతని సమాధి చూపండి" అని అన్నారు. దైవప్రవక్త (సల్లం) అతని సమాధి దగ్గరకు వెళ్ళి అతని కోసం జనాజా నమాజు చేశారు."

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 67వ అధ్యాయం - అస్సలాతి అలల్ ఖబ్రి బాద మాయుద్ఫిన్]

24వ అధ్యాయం - జనాజా వస్తుంటే గౌరవసూచకంగా నిలబడాలి

561. హజ్రత్ ఆమిర్ బిన్ రబీయా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త (సల్లం) ఇలా అన్నారు:- "మీరు శవయాత్ర వస్తుండగా చూస్తే నిలబడండి. అది ముందుకు సాగిపోయే వరకు అలాగే నిలబడండి".

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 47వ అధ్యాయం - అల్ ఖియాముల్ జనాజా]

562. హజ్రత్ ఆమిర్ బిన్ రబీయా (రజి) కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త(సల్లం) ఇలా ప్రవచించారు:- (మీలో) ఎవరైనా శవపేటిక వస్తుండగా చూడటం జరిగితే అతను దాని వెంట వెళ్ళకపోతే (కనీసం) నిలబడిపోవాలి. అతను జనాజా వెనుక ఉండిపోయేవరకూ లేదా జనాజా తన వద్ద నుంచి ముందుకు సాగిపోయే వరకు (హదీసు ఉల్లేఖకునికి అనుమానం వచ్చింది) అలాగే నిలబడిపోవాలి.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 48వ అధ్యాయం - మతయఖ్ అదు ఇజా ఖామలిల్ జనాజా]

563. హజ్రత్ అబూ సయీద్ ఖుదరీ కథనం ప్రకారం దైవప్రవక్త(సల్లం) ఇలా సెలవిచ్చారు:- "మీరు శవపేటిక (జనాజా) వస్తుండగా చూస్తే నిలబడిపోండి. జనాజా వెంట వెళ్ళేవాడు జనాజాను క్రింద పెట్టనంత వరకు కూర్చోరాదు."

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 49వ అధ్యాయం - మన్తబి అజ్జనాజత ఫలాయఖ్అదు హత్తా తూజా]

564. హజ్రత్ జాబిర్ బిన్ అబ్దుల్లా (రజి) కథనం:- మా సమీపం నుండి ఒక జనాజా వెళ్తుంటే దైవప్రవక్త(స) దానికి గౌరవసూచకంగా నిలబడిపోయారు. మేము కూడా ఆయనతోపాటు నిలబడిపోయాము. ఆ తరువాత మేము "దైవప్రవక్తా! ఇది యూదుని శవం కదా?" అని అన్నాము. దానికి ఆయన "(ఎవరిదైనా సరే) జనాజా వస్తుండగా చూస్తే నిలబడిపోండి" అని అన్నారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 50వ అధ్యాయం - మన్ఖామ లిజనాజతి యహూదీ]

565. హజ్రత్ అబ్దుర్రహ్మాన్ బిన్ అబీ లైలా (రహ్మాలై) కథనం:- హజ్రత్ సహల్ బిన్ హనీఫ్ (రజి), హజ్రత్ ఖైస్ బిన్ సాద్ (రజి)లు - ఇద్దరూ ఖాదిసియాలో కూర్చొని ఉండగా, అక్కడి ప్రజలు ఒక శవాన్ని మోసుకొని వారి ముందు నుంచి సాగిపోయారు. అప్పుడు వీళ్ళిద్దరు లేచి నిలబడ్డారు. అది చూసి ఎవరో "ఈ జనాజా స్థానిక వ్యక్తిది, అంటే జిమ్మీ (ఈరాన్‌కు చెందిన జోరాస్ట్రియన్)ది" అని అన్నారు. ఇది విని వారిరువురు ఇలా సమాధానమిచ్చారు: "లోగడ ఒకసారి దైవప్రవక్త(స) ముందు నుంచి ఒక యూదుని జనాజా వెళ్ళింది. ఆ మృతుని గౌరవార్థం ఆయన (స) లేచి నిలబడ్డారు. ఇది యూదుని జనాజా కదా! అని ఆయన్ని ప్రశ్నిస్తే యూదునిలో ఉండేది ఆత్మకాదా?" అని ఎదురు ప్రశ్న వేశారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 50వ అధ్యాయం - మన్ఖామ లిజనాజతి యహూదీ]

27వ అధ్యాయం - జనాజా నమాజు చేస్తున్నప్పుడు ఇమామ్ భౌతిక కాయానికి ఎటువైపు నిలబడాలి

566. హజ్రత్ సమూరా బిన్ జున్దుబ్ (రజి) కథనం:- నేను ఒకసారి దైవప్రవక్త(స) వెనుక ఒక స్త్రీ జనాజా నమాజు చేశాను. ఆ స్త్రీ ప్రసూతి స్థితిలో ఉండగా చనిపోయింది. దైవప్రవక్త(స) జనాజా నమాజు చేయిస్తున్నప్పుడు శవానికి మధ్య (ఎదురుగా) నిలబడ్డారు.

[సహీహ్ బుఖారీ : 23వ ప్రకరణం - జనాయెజ్, 63వ అధ్యాయం - అస్సలాతి అలన్నుఫసాయి ఇజామాతల్ ఫీనిఫాసిహీ]